

Ode aan Herman Gorter

'Een nieuwe lente en een nieuw geluid' is de eerste regel uit het gedicht 'Mei' van Herman Gorter. Een monumentaal gedicht, maar Gorter schreef meer. Met de voorstelling 'Kom zijn liefste' in Sociëteit De Unie in Hilversum zet collectief Het Feest der Poëzie deze Hollandse dichter in het middelpunt.

Rudolf Hunnik

Hilversum ■ De Amsterdammer Simon Mulder is oprichter en artistiek leider van Feest der Poëzie. De stichting organiseert voorstellingen met voordracht en muziek en richt zich op dichtkunst, boekdrukkunst en literatuurgeschiedenis. Mulder is voordrachtskunstenaar en heeft net als Herman Gorter (1864-1927) klassieke talen gestudeerd. Hij geeft les in deze talen aan Het Lyceum in Rotterdam.

„Voordrachtskunstenaar is een vergeten ambacht”, vertelt Mulder. „De voordrachtskunstenaar Albert Vogel jr. heeft eens gezegd: 'Een acteur beeldt uit en de voordrachtskunstenaar roept op'. Je speelt geen rol, maar je staat wel in dienst van de tekst.” Een voordracht behoeft een bepaalde techniek. „Sommige teksten worden aangezet gesproken. Het moet verstaanbaar en begrijpelijk zijn voor de luisteraar. Zonder versterking komt de tekst het beste tot zijn recht.”

Gorter, die een aantal jaren in Bussum woonde, behoorde tot de literaire beweging de Tachtigers (ca. 1880-1894). „Zij wilden vernieuwing van de literatuur en af van de 'domineedichters' die alleen nette gedichten maakten voor God, koning en vaderland. De poëzie van de Tachtigers ging over individuele gevoelens in een nieuwe stijl, waarmee ze hun impressies op de best mogelijk manier wilden vertolken. Zij lieten zich inspireren door de Engelse romantische dichters als Shelley, Byron en Keats.”

Mulder vindt het bijzondere aan Gorters poëzie dat die steeds vernieuwend was. „Zijn eerste gedichtenbundel 'Verzen' was destijds heel modern. Zelfs nu komt zijn poëzie nog modern over. Hij schreef onder andere gedichten over de natuur en de liefde. Later, toen hij politiek ac-

tief werd, bekeerde Gorter zich tot een mystiek soort communisme en ging communistische gedichten maken op een mythologisch niveau. Heel interessant.”

De gemeente Hilversum ondersteunt het collectief met een subsidie voor de literaire Gorter-voorstelling 'Kom zijn liefste'. „Onze voorstelling bestaat uit voordracht, muziek en filmbeelden. Bijzonder is dat wij van het Eye Filmmuseum het enige bewegende filmbeeld van Gorter mochten lenen. Alle aspecten

„
De Tachtigers wilden af van de 'nette' gedichten

van Gorters werk komen voorbij.”

Er doet een rits aan kunstenaars mee aan deze multidisciplinaire voorstelling. Zo brengt Mulder met soundscape-artiesten Beggar Brahim (elektrische gitaar) en Jesse LaChiffre (klarinet) enkele nummers van de cd 'Herman Gorter - Verzen 1890' ten gehore. Vervolgens worden

De dichter Herman Gorter.

FOTO: PR

Simon Mulder, zoals hij tijdens de voorstelling te zien is. FOTO: PR

Feest der Poëzie

'Kom zijn liefste' is een multidisciplinaire voorstelling rondom Herman Gorter georganiseerd door collectief Het Feest der Poëzie. Artistiek leider: Simon Mulder. Te zien Sociëteit De Unie in Hilversum op 11 november, 20.00 uur. feestderpoëzie.nl.

liederen op tekst van Gorter uitgevoerd door Saskia de Man (sopraan), Daan van de Velde (piano) en door sopraan Heleen Oomen samen met haar vader, componist en pianist Antoine Oomen. Tenslotte draagt Mieke van Zonneveld, voorheen stadsdichter van Hilversum, Gorter-geïnspireerde gedichten voor uit

haar debuutbundel 'Leger'.

De voorstelling is laagdrempelig. „Misschien dat zijn teksten iets gedateerd aandoen maar Gorters poëzie is heel levendig, beeldend en vooral muzikaal. Ook als je niet veel weet van deze dichter is de voorstelling toegankelijk; een introductie in zijn poëzie.”

De dichter in spoedcursus

Ruolf Hunnik

Hilversum ■ Simon Mulder, artistiek leider van het collectief Het Feest der Poëzie stelde een bloemlezing samen van de mooiste gedichten van Herman Gorter. De bundel heet 'Een rood lied zingt er'.

Mulder: „Het is een klein boekje van 48 pagina's, dat prachtig is uitgegeven. De omslag is handgedrukt en het boekje is handgebonden. Het is een spoedcursus Gorter geworden. Er staat een essay in waarin ik uitgebreid de poëzie van Gorter en de cultuurgeschiedenis van zijn tijd uiteenzet. Alle gedichten die ik aanhaal in het essay staan ook in het boekje.”

Fragmenten uit Gorters gedichten komen onder meer uit 'Zie ik hou van je', 'Mei' en dan is er nog een

mooi deel uit zijn communistisch epos 'Pan'. „Daarnaast staan er nog enkele niet al te bekende gedichten in die ik heel prachtig vind en die representatief zijn voor Gorters poëzie.”

De voordrachtskunstenaar heeft een voorkeur van Gorters gedichtenbundel 'Verzen'. „Daar staan gedichten in waar Gorter de traditionele vaste vorm van gedichten losliet. Het ritme in zijn poëzie werd onregelmatig. Het klopte niet meer precies; het metrum was niet netjes. Soms laat hij dezelfde woorden op elkaar rijmen, maar hij maakte ook nieuwe woorden en beeldspraken. Critici dachten dat hij gek was geworden.”

Het gedicht 'Mijn liefste was dood' boeit Mulder het meest. „Hij beschrijft een mythologische reis naar zijn geliefde die symbool staat

voor de oude poëzie die hij moet achterlaten, wat hem ontzettend pijn doet. Het is heel ontroerend.”

Toen hij de vaste vorm losliet, dachten critici dat hij gek geworden was

'Een rood lied zingt er - een keuze uit de gedichten van Herman Gorter', samengesteld en ingeleid door Simon Mulder. Uitgeverij HetMoet, 2021, paperback met flappen, singersteek, boekdruk 48 blz. 15 euro. ISBN 9789083131665.

EEN
ROOD
LIED
ZINGT
ER

EEN KEUZE UIT
DE GEDICHTEN VAN

HERMAN
GORTER

SAMENGESTELD
EN INGELEID DOOR SIMON MULDER